

**За една вероятна бесарабско-българска следа във взаимоотношенията
между Зограф, Русия и Япония според светогорските архиви**

Владислава Спасова Илиева

<http://doi.org/10.7546/BF.1.2025.05>

(Резюме)

Текстът на настоящото изследване хвърля светлина върху новооткритите писма от Японския архив на българския манастир на Атон „Свети великомъченик Георги Зограф“, изпращани от Япония и Америка до Зографската света обител и до руския атонски манастир „Св. Пантелеймон“, от двама зографски монаси: отец Анатолий Тихай и отец Георги Чудновски. В края на XIX в. двамата монаси вземат участие в новосъздадената Руска духовна мисия в Япония и според изложената тук хипотеза поне единият от тях, отец Анатолий, роден в Бесарабия (през 1838 г. в Хотин, днес Украйна), е с вероятен български произход. Освен в споменатата кореспонденция, хипотезата намира своето основание и в дългогодишните борби на Зографското братство за запазване българския характер на Киприянския и Добровецкия манастир в Молдова. Писмата на двамата отци носят информация както за живота им, така и за значимия принос от страна на българския манастир *Зограф* в просветителската и мисионерската дейност на Руската духовна мисия в Япония и Америка, за връзките на Зографския манастир с Русия и руския светогорски манастир „Св. Пантелеймон“.

Ключови думи: руско православие; Руска духовна мисия в Япония; манастир *Зограф*; бесарабски българи

Владислава Спасова Илиева
Институт за етнология и фолклористика
с Етнографски музей
Българска академия на науките
ул. „Акад. Георги Бончев“, бл. 6
1113 София, БЪЛГАРИЯ
semiramissia@yahoo.com